

PHÒNG CHỐNG SỐT XUẤT HUYẾT

Trung Tâm Kiểm soát bệnh tật Bến Tre

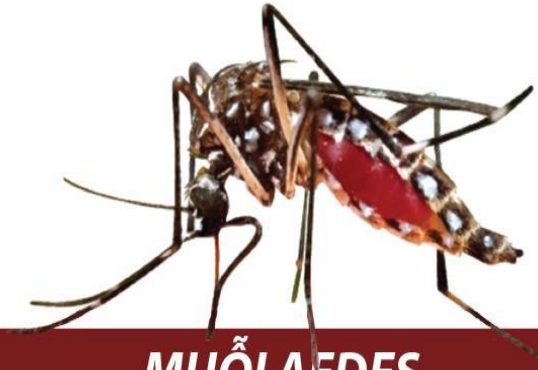
Bệnh sốt xuất huyết là bệnh truyền nhiễm cấp tính do virus Dengue gây ra, bệnh có thể gây thành dịch lớn và là bệnh rất nguy hiểm có thể ảnh hưởng đến sức khỏe và tính mạng.

Bệnh lây lan từ người bệnh sang người lành do muỗi đốt, con muỗi truyền bệnh là muỗi vằn có tên khoa học *Aedes Aegypti*. Bệnh xảy ra quanh năm, nhất là mùa mưa, bệnh gặp ở cả trẻ em và người lớn

MUỖI NÀO ĐÁNG SỢ HƠN?

MUỖI ANOPHEN

MUỖI AEDES

Sốt rét

BỆNH TRUYỀN LAN

Sốt xuất huyết, sốt vàng da,
sốt Chikugunya, bệnh chân voi

Muỗi cái mang bầu

MUỖI LÂY BỆNH

Muỗi cái mang bầu

Ban đêm

THỜI ĐIỂM

Ban ngày

Bụng đưa lên cao

TƯ THẾ HÚT MÁU

Nằm song song với bề mặt đậu

Chủ yếu nông thôn

NƠI SINH SỐNG

Chủ yếu đô thị, quần cư

Trong nước

NƠI ĐỂ TRỨNG

Mặt nước nông

ĐƯỜNG LÂY TRUYỀN :

- **Muỗi** vẫn chủ yếu **sống trong nhà**, ưa **chích người, chích dai**,
- **Chích** chủ yếu **ban ngày**, sau khi **chích đậu nơi tối**.
- **Bay xa 400m**.
- **Sinh sản thuận lợi ở những dụng cụ chứa nước **mưa** gần nhà**.

CƠ THỂ CẢM THỤ :

- **Chủ yếu là trẻ em.**
- **Lứa tuổi bị bệnh có xu hướng ngày càng tăng ở người lớn**
- **Địa phương lần đầu có dịch thì mọi lứa tuổi đều có thể mắc bệnh.**
- **Không khác nhau về giới tính**

Điều kiện phát sinh SXH

3 điều kiện :

- **Mật độ muỗi** vẫn cao
- **Khí hậu, thời tiết thích hợp : Mùa mưa**
- **Mật độ dân cư cao, điều kiện sinh hoạt – vệ sinh kém : nhà ở chật chội, ẩm thấp, thiếu nước.**

LÀM SAO NHẬN BIẾT TRẺ BỊ SỐT XUẤT HUYẾT?

- Khi thấy trẻ có:

- Sốt : cao

Đột ngột,

Liên tục,

Kéo dài trong 2- 7 ngày liền,

Khó làm hạ sốt.

- **Xuất huyết**: chấm xuất huyết ngoài da, chảy máu cam, chảy máu nướu răng, vết bầm trên da.
- Nôn ra máu, tiêu ra máu

Chăm sóc xuất huyết của bệnh SXH

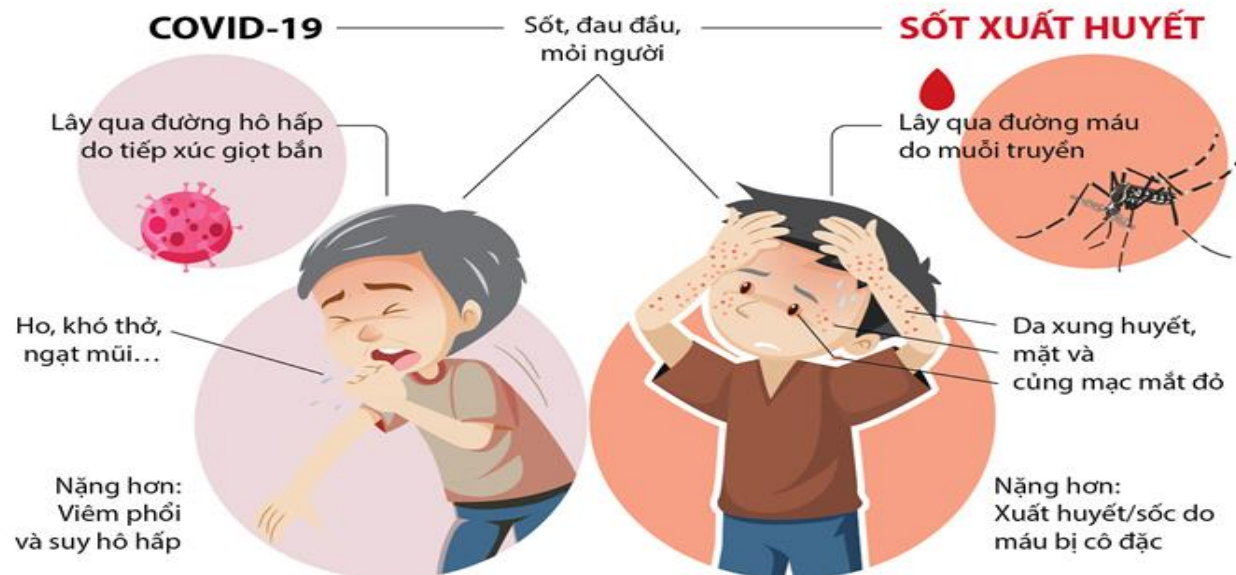

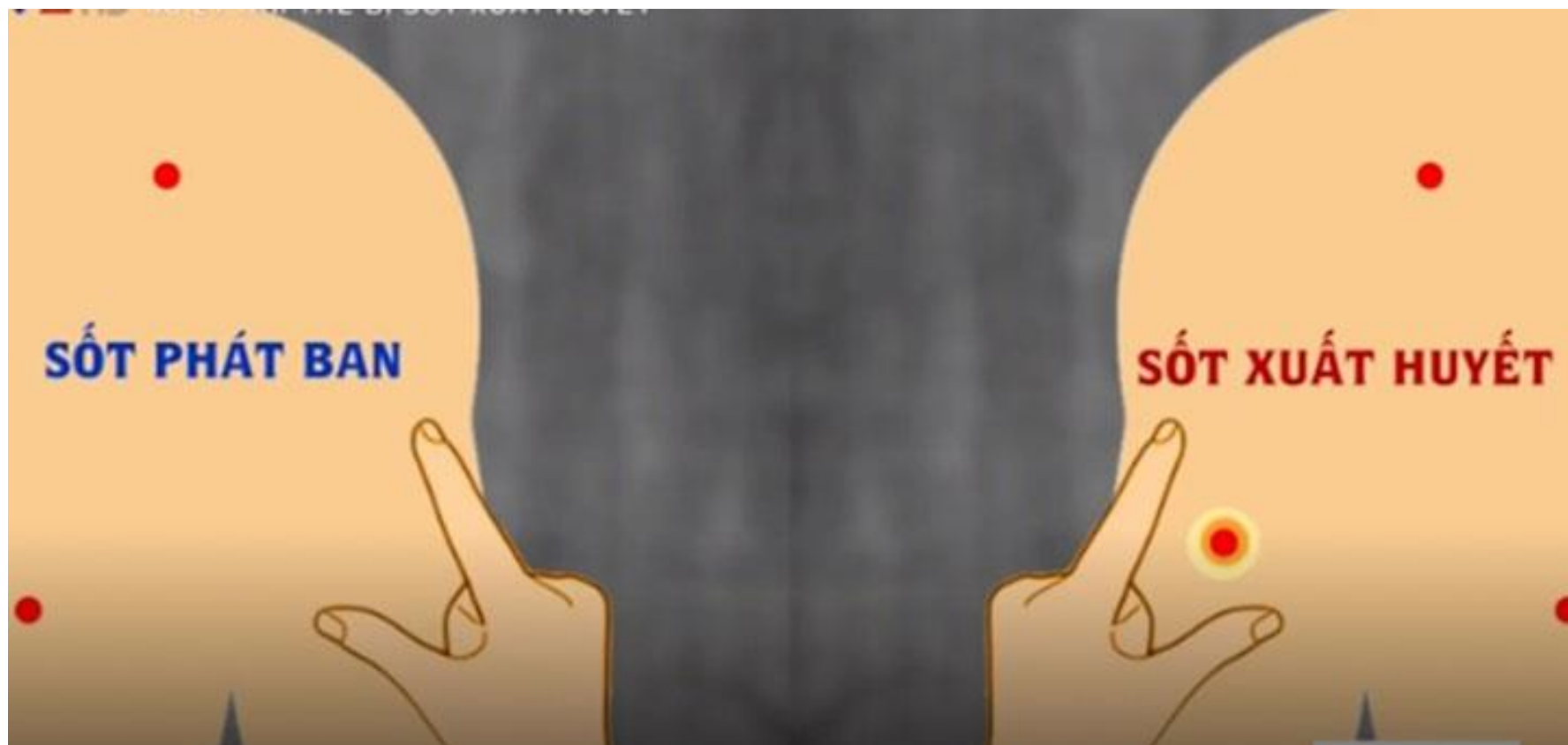

PHÂN BIỆT COVID-19 VÀ SỐT XUẤT HUYẾT

Bệnh	Sốt xuất huyết	Sốt phát ban
Triệu chứng	 - Tấn công bệnh nhân đột ngột, sốt cao liên tục 3-4 ngày. - Ho, sổ mũi, đau nhức mình mẩy, đau nhức hốc mắt, nôn và có thể tiêu chảy. - Xuất huyết dưới da: Nốt xuất huyết rải rác hoặc chấm xuất huyết thường ở mặt trước hai cẳng chân và mặt trong hai cánh tay, bụng, đùi, mạng sườn hoặc mảng bầm tím. - Xuất huyết ở niêm mạc: Chảy máu mũi, lợi, tiểu ra máu. Kinh nguyệt kéo dài hoặc xuất hiện kinh sớm hơn kỳ hạn.	 - Sốt cao từng cơn (39-40 độ C) - Xuất hiện ho, đau họng, chảy nước mũi hoặc nghẹt mũi, mệt mỏi, có thể nôn mửa và phát ban đỏ. - Có hạch khu vực đầu, mặt, cổ - Kết mạc mắt đỏ, viêm, chảy nước mắt... - Ban xuất hiện ở lưng, ngực, bụng, sau đó lan lên mặt hoặc xuống chân.
Cách nhận biết	- Dùng tay căng da chỗ có ban đỏ vẫn thấy chấm li ti	- Dùng tay căng da chỗ có ban đỏ, ban đỏ sẽ mất đi

***LÀM GÌ* KHI NGHI NGỜ TRẺ BỊ SỐT XUẤT HUYẾT?**

Chăm sóc tại nhà bằng cách:

- **Hạ sốt** bằng cách lau mát hoặc dùng thuốc Paracetamol, tuyệt đối không dùng Aspirin.

CÁCH HẠ SỐT CHO TRẺ?

Cởi bỏ quần áo trẻ.

Pha nước lau mát.

Thử độ ấm của nước.

Chuẩn bị khăn lau

Nhúng khăn vào nước và vắt hơi ráo.

Đắp 2 khăn ở hõm nách và 2 khăn ở bẹn.

Dùng khăn còn lại lau khắp người trẻ.

LÀM GÌ KHI NGHĨ NGỜ TRẺ BỊ SỐT XUẤT HUYẾT?

- Cho **uống nhiều nước**, nước trái cây hoặc dung dịch Oresol (nước biển khô)
- Cho ăn nhẹ: cháo, súp, sữa.
- Không cạo gió, cắt lể.

Phải đưa trẻ **đi bệnh viện ngay** khi trẻ có các dấu hiệu nặng như: **vật vã, li bì, đau bụng, ói mửa(nôn), tay chân lạnh.**

Cho uống nhiều nước trái cây

Uống dung dịch Oresol (nước biển khô)

Cho ăn nhẹ: cháo, súp, sữa.

Cho ăn nhẹ: cháo, súp, sữa.

Cho ăn nhẹ: cháo, súp, sữa.

Không cạo gió, cắt lễ.

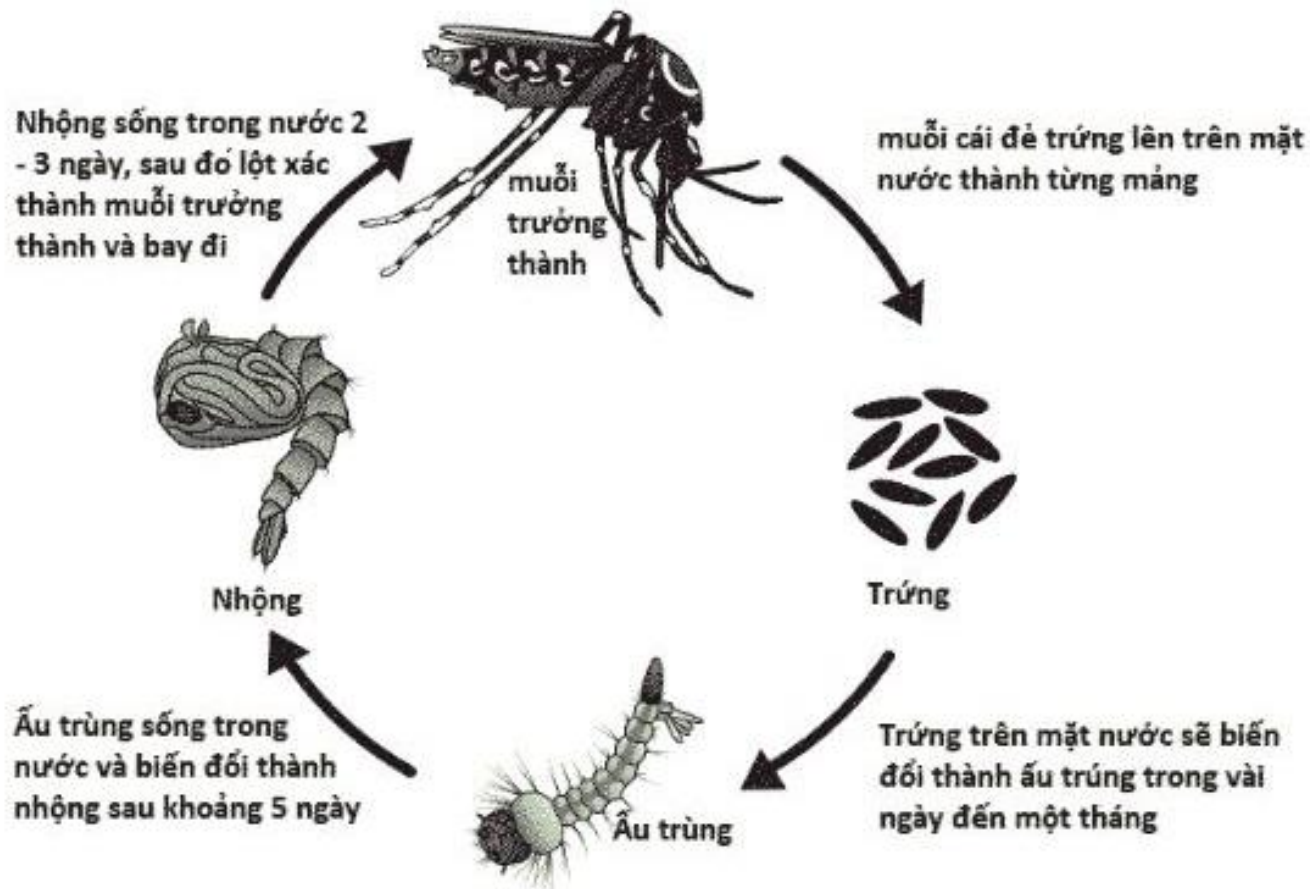

ĐẶC ĐIỂM CỦA MUỐI VẮN

Vòng đời muỗi vằn (10-14 ngày)

7 ngày

Mất khoảng 7 - 10 ngày để một quả trứng nở thành một con muỗi hoàn chỉnh

Khả năng sinh sản của muỗi vằn

Số lượng trứng đẻ trung bình: 10-78

**Tỉ lệ sống sót trứng → muỗi trưởng thành :
60%**

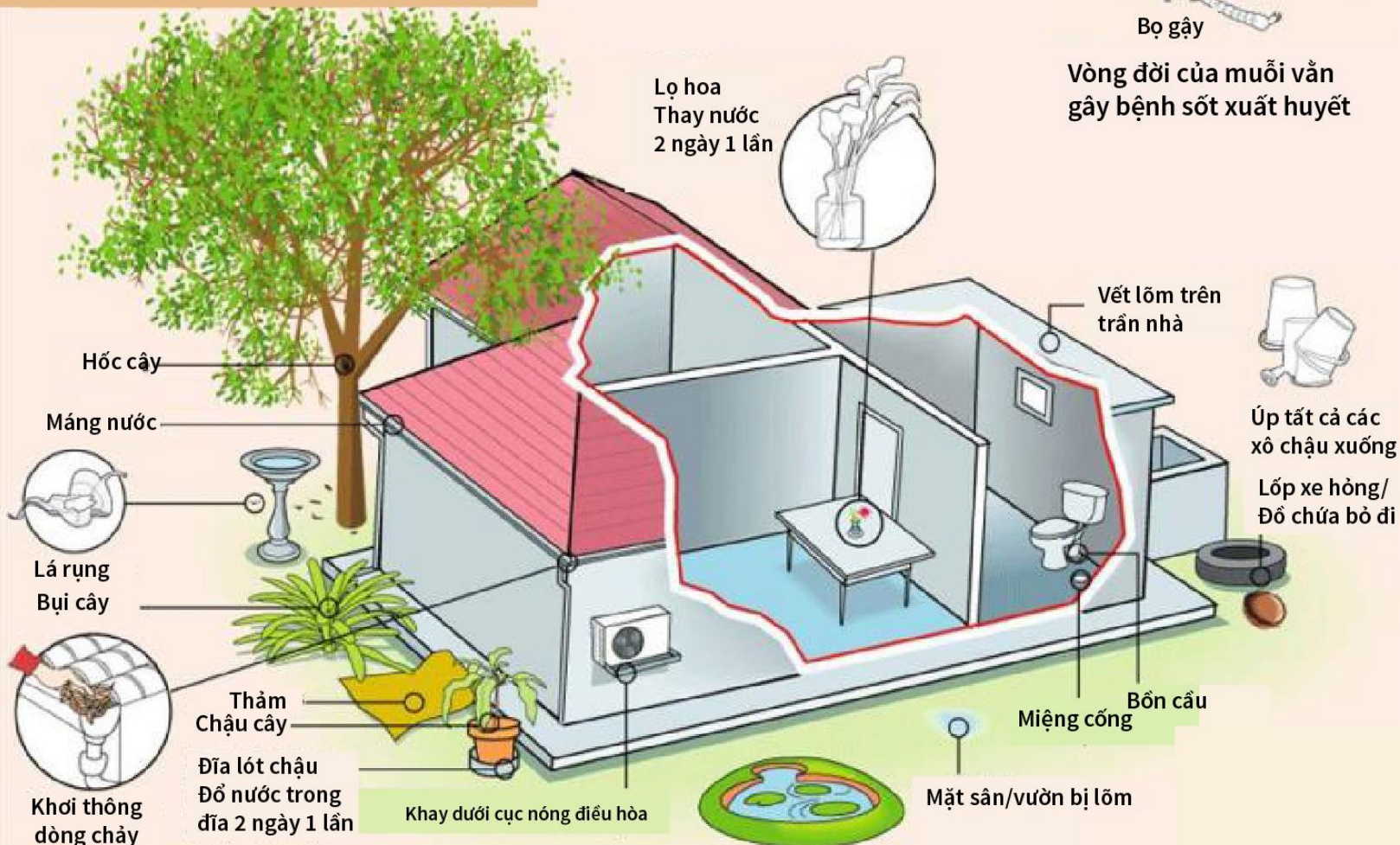
Bọ gậy (ấu trùng) phải thường xuyên bơi lên mặt nước, lấy oxy trong không khí thông qua một ống thở ở đuôi. Đa phần chúng ăn các vi sinh vật trong nước để sống.

Những nơi trú ngụ không ngờ của muỗi vằn gây sốt xuất huyết

Trong và xung quanh nhà chúng ta có nhiều nơi nước đọng, là môi trường thuận lợi cho muỗi vằn gây bệnh sốt xuất huyết trú ngụ và sinh sôi. Để phòng chống bệnh sốt xuất huyết, cần lưu ý loại bỏ những ổ bệnh này.

Những nơi trú ngụ và sinh sản của muỗi

Vòng đời của muỗi vằn gây bệnh sốt xuất huyết

Nôi cò laêng quaêng muoãi
vaên

CAÙC BIEÄN PHAÙP PHOØNG BỆNH SXH, bệnh do vi rút Zika

3 biện pháp phòng chống SXH

- Diệt muỗi,
- Diệt lăng quăng,
- Chống muỗi đốt.

1. Diệt muỗi

- Giữ cho **nhà cửa** được sạch sẽ, sáng sủa, khô ráo vì dơ bẩn, tối tăm, ẩm thấp là những điều kiện thuận lợi cho muỗi cư trú và phát triển.

Nhà cửa, kể cả gầm giường,
gầm tủ... cần được lau quét
sạch.

Không treo quần áo trên dây, sào,
trên tường vì đây là nơi trú ẩn
của muỗi.

Dùng bình thuốc xịt muối.

Đốt nhang trừ muỗi.

Dùng chổi đập muối

Dùng vợt điện diệt muỗi.

Un khối xua muối

Phun thuốc diệt muỗi

:- Phun xe lều theo trục lộ giao thông

2. Diệt lăng quăng

Diệt lăng quăng

- **Giữ** cho sân vườn, khu vực
quanh nhà được quang đãng, khô
ráo.

Dọn sạch, khô các nơi đọng nước sau khi mưa (máng xối...),

DIỆT LĂNG QUẲNG XUNG QUANH NHÀ:

THƯỜNG XUYÊN QUÉT DỌN RÁC

Chậu kiểng

Cần đậy kín các lu, bình chứa nước.

Đậy kín hay lật úp các vật chứa nước không dùng.

Dùng vợt để loại bỏ lăng quăng

Nuôi cá kiểng để ăn hết
lăngquăng, không cho chúng phát triển
thành muỗi.

Thay rửa nước hòn non bộ, thả cá để ăn lăng quăng

.Hủy các vật thừa chứa nước (vỏ xe, gáo dừa, chai lọ...) vì đó là nơi muỗi tới sinh nở

Cho muối, dầu lửa vào chén
chống kiến...

Xúc rửa các vật chứa nước
sử dụng hàng tuần.

Thay nước bình hoa
hàng tuần...

Kiểm soát lắng quặng trong
các vật chứa nước

Ghi nhận, ñàunh daáu nhöõng hoã, vaät chöùa coøn LQ

3. Chống muỗi đốt

Ngủ màn, không những ban đêm mà kể cả ban ngày. Vì muỗi vẫn truyền bệnh SXH đốt người ban ngày (sáng sớm đến chiều tối).

- Những khi trẻ ngồi học, thân thể và nhất là hai chân cần được che kín bằng quần dài, có thể mang vớ để bảo vệ 2 bàn chân.

Không cho trẻ chơi đùa chỗ tối

Dùng cửa bằng lưới để ngăn
muối vào nhà

XIN LƯU Ý

- Muối vắn là thủ phạm, lăng quăng là nguồn gốc của sốt xuất huyết.
- Diệt lăng quăng là cách phòng sốt xuất huyết dễ làm và rẻ tiền nhất.
- Không có lăng quăng, không có sốt xuất huyết, không có bệnh do vi rút Zika

Tóm lại:

- Phân biệt được nơi sống và sinh sản của muỗi vằn
- Các biện pháp diệt lăng quăng . **Hằng tuần** (7ngày /lần)
- Không làm thay, hộ gia đình tự thực hiện.
- Giám sát lăng quăng.
- Các dấu hiệu phát hiện SXH
- Cách chăm sóc và theo dõi tại nhà
- Các dấu hiệu chuyển nặng

XIN CẢM ƠN SỰ THEO DÕI CỦA
QUÍ ANH CHỊ